

КОСІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА

СИЛАБУС

Вузька поглиблена спеціалізація:
АВТОРСЬКА КЕРАМІКА

2025-2026 н.р.

Кафедра	Декоративне мистецтво	Рівень вищої освіти	Перший Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Рік навчання	4-й
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Вид дисципліни	вибіркова

Викладач:

Перегінець Василь Іванович

+380972486050, artvays@gmail.com

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Заняття: згідно розкладу.

Формат викладання дисципліни «Авторська кераміка» включає лекційний матеріал, практичну роботу в майстернях художньої кераміки та самостійну роботу студентів. Лекційний матеріал ознайомлює з теоретичним матеріалом згідно теми заняття. Практична складова курсу формує навички створення та виготовлення керамічних виробів із застосуванням можливостей сучасних технологій для розширення діапазону авторської подачі керамічного твору.

Самостійна робота націлена на закріплення та вдосконалення практичних вмінь і навиків.

Консультації. Заняття відбуватимуться відповідно до розкладу, де проходять усі консультації, пов'язані з виконанням завдань. Якщо вам потрібні додаткові індивідуальні консультації, які стосуються змісту курсу, ваших робіт, чи інших питань, пов'язаних з освітнім процесом, ми можемо зустрітися за попередньою домовленістю. Ви можете також використовувати для комунікації e-mail, виключно в робочі дні, намагатимемось оперативно відповідати на ваші запитання.

Умови листування: В темі листа необхідно вказати назву дисципліни та прізвище автора (наприклад, формування виробу: Перегінець або скорочено робота.), анонімні листи

не розглядаються. Назва файлу має містити прізвище і завдання. Формати: тексти — pdf, doc, docx, ілюстрації – jpeg.

Дистанційне навчання: Навчання проводиться дистанційно у зв'язку із відповідними розпорядженнями щодо впровадження заборон відвідувати КДІДМ.

В цьому випадку консультації будуть проводитись в онлайн-режимі, на платформі Zoom, основним джерелом контакту буде електронна пошта.

Для додаткової інформації чи обговорення питань, що стосуються дисципліни, можна використовувати інші засоби зв'язку..

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

(Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни):

Курс розрахований на студента, який має базові знання з рисунка, композиції, технології, матеріалознавства, проектування та засвоїв основи художньої майстерності.

Вивчення модулів навчальної дисципліни формує знання і практичні навички, які студент зможе використати під час опанування дисциплін «Технологія та матеріалознавство», «Проектно-конструкторська практика», «Проектування», «Гіпсомодельна справа», «Об'ємне моделювання з глини». Результати вивчення дисципліни стануть у нагоді під час виконання завдань з дисциплін «Дипломне проектування», «Переддипломна практика».

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ та МАТЕРІАЛИ:

Під час вивчення курсу використовується обладнання, інструменти та матеріали згідно техніки, яка вивчається:

Обладнання: гончарний круг, стіл для розкатування глини, турнетка, піч для випалювання

Інструменти: стеки, губки, пензлі.

Матеріали: глиняна гончарна маса, шамотна глиняна маса, кольорові ангоби, поливи

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість кредитів	10 (300)
Вид занять	Кількість годин
Лекції	16
Практичні	84
Самостійна робота	200

Семестр VIII – 10 год/тиж.

Анотація: Курс «Авторська кераміка» – це вибіркова дисципліна з циклу професійної підготовки студентів, які навчаються за освітньою програмою «Декоративне мистецтво». Дисципліна надає студенту можливість виявити творчі здібності, акумулювати набуті знання та навички, створити унікальний авторський твір. Практичні заняття націлені на експериментальну діяльність у галузі художньої кераміки з метою розвивати творче образне асоціативне мислення; навчити студентів вмілого використання джерела творчості та інтерпретації перетворення своєрідної його стилізації; навчити студентів розвивати новаторські прийоми та техніки проектної графіки; удосконалити навички узгодження пропорційних співвідношень об'ємів та площин; організувати процеси та етапи створення керамічної пластики монументального характеру; розвинути та закріпити вміння застосовувати набуті знання та навички; удосконалення методів вираження художнього образу; розширити діапазон створення експериментальних засобів формотворення та декорування; розвивати у своїй творчості традиції народної кераміки Гуцульщини.

Завдання:

Основними завданнями вивчення дисципліни є розвиток та формування у студентів навичок виготовлення та оздоблення виробів декоративно-прикладного мистецтва. Полягають в тому, щоб на базі знань та навиків студента виконати програмовий обсяг завдань, обумовлених розвитком сучасних технологій, вивчити традиційні методи обробки та декорування які застосовувались на Гуцульщині, використовувати їх у творчих роботах. Відроджувати, розвивати та використовувати надбання народного мистецтва.

Для формування художньо-професійної грамоти та майстерності на основі набутих знань студент повинен:

знати:

- шляхи визначення актуальності теми проектування у контексті проблематики розвитку регіонального мистецтва;
- методи узгодження форми та змісту роботи;
- послідовність роботи над створенням поставленого завдання;
- естетику виконання проекту.

вміти:

- якісно використовувати спадщину та традиції народного мистецтва;
- грамотно спланувати процес створення твору;
- володіти декоративно-площинним вирішенням композиції з організацією її складових частин;
- досягнути цілісності і виразності твору;
- володіти засобами проектної графіки;
- якісно виконати поставлене перед ним завдання.

Курс «Авторська кераміка» формує та розвиває наступні компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.

ЗК 2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

Під час вивчення курсу «Авторська кераміка» здобувачі отримують наступні програмні результати навчання:

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

За час проходження курсу здобувачі набувають «соціальні навички» (soft skills), які вважаються цінними на будь якому робочому місці, незалежно від професійної сфери і дозволяють випускникам бути успішними

- вміння працювати в команді;
- вміння спостерігати і виявляти суть;
- розуміння важливості вчасного виконання поставленої задачі;
- бажання вчитися і постійно розвиватися;
- вміння полагоджувати конфлікти;
- здатність брати на себе відповідальність.

СТРУКТУРА КУРСУ

Т и ж д е н ь	№ т е м и	Методи викладу	Зміст	Години			
				У с ь о г о	л е к ц і ї	п р а к т и ч н і	С Р С
VIII семестр							
МОДУЛЬ I. Авторська кераміка та сучасні технології виготовлення							
Змістовий модуль 1. Вивчення методів формотворення керамічних виробів експериментального характеру							
1, 2,	1	Лекція. Демонстрація я Практичні вправи	Тема 1. <u>Виготовлення керамічної пластики експериментального характеру методами ручного ліплення.</u> Лекція. Експериментальні техніки формотворення у керамічній пластиці. ПР: Апробація експериментальних технік формотворення за допомогою ручного ліплення. С.Р. Збір та вивчення ілюстративного матеріалу за темою завдання, варіативне ескізування форм	33	4	9	20

			керамічної пластики. П.Р.Формотворення керамічної пластики експериментальним методом ліплення. С.Р.Варіативне ескізування декору. П.Р.Декорування керамічної пластики з експериментальною технікою ліплення. С.Р.Зачищення та сушка керамічної пластики, виконаної експериментальними техніками ручного формотворення. П.Р. Випалювання керамічної пластики з експериментальною технікою ліплення.				
3, 4, 5,	2	Бесіда Спостереження Тренувальні вправи, Індивідуальний контроль	Тема 2. Створення образу керамічної пластики шляхом введення експерименту у процес формування на гончарному крузі. П.Р. Апробація експериментальних технік формотворення на гончарному крузі. С.Р. Збір та вивчення ілюстративного матеріалу за темою завдання, варіативне ескізування форм керамічної пластики. П.Р. Формотворення керамічної пластики на гончарному крузі експериментальним методом. С.Р. Варіативне ескізування декору. П.Р.Декорування керамічної пластики з експериментальною технікою формотворення на гончарному крузі. С.Р.Зачищення та сушка керамічної пластики, виконаної експериментальними техніками формотворення на гончарному крузі. П.Р. Випалювання керамічної пластики з експериментальною технікою формотворення	91	6	25	60
6, 7, 8, 9, 10,	3	Інструктаж Практична робота, Індивідуальний контроль	Тема 3. Засади створення образу керамічної пластики шляхом використання експериментальних технік пластичного та графічного декору Л. Принципи використання експериментальних технік декорування при створенні образу керамічної пластики. П.Р. Апробація експериментальних технік пластичного та графічного декору. С.Р. Збір та вивчення ілюстративного матеріалу за темою завдання, варіативне ескізування форм керамічної пластики. П.Р. Формотворення керамічної пластики для експериментальних методів декорування. С.Р. Варіативне ескізування зон декору. П.Р. Декорування керамічної пластики експериментальною технікою.	91	6	25	60

			С.Р. Зачищення та сушка керамічної пластики, виконаної з експериментальними техніками декорування. П.Р. Випалювання керамічної пластики з експериментальною технікою декорування.				
11, 12, 13, 14, 15	4	Практичні роботи	Тема 4. <u>Інноваційні методи при декорування керамічних творів поливами та керамічними фарбами</u> П.Р. Апробація експериментальних технік декору керамічними фарбами та поливами. С.Р. Збір та вивчення ілюстративного матеріалу за темою завдання, варіативне ескізування форм керамічної пластики. П.Р. Формотворення керамічної пластики для експериментальних методів декорування. С.Р. Зачищення та сушка керамічної пластики. П.Р. Випалювання керамічної пластики С.Р. Варіативне ескізування декору. П.Р. Декорування керамічної пластики експериментальною технікою поливами та керамічними фарбами. П.Р. Полив'яне випалювання керамічної пластики.	85		25	60
Всього годин за змістовим модулем І:				300	16	84	200
Практичне завдання: Виготовлення керамічного виробу із застосуванням експериментальних технологій та обладнання.							

ЛІТЕРАТУРА

1. Визір Н. Ф. Юрій Лащук — легенда української керамології. *Гуржіївські історичні читання* 2012 № 5 С. 138–139.
2. Кушнір О. Художні образи анімалістики у творчості Ганни Хром'як. *Вісник Львів. нац. акад. мистецтв.* 2013. Вип. 24. С. 292–298.
3. Легенький Ю.Г. Мистецтво народжене вогнем // Від ремесла до творчості. – К.: Час, 1990. – С. 56-104.
4. Молинь В. Заслужений майстер народної творчості України Валентина Джуранюк. *Вісник Закарпатської академії мистецтв.* Випуск 12. Збірник наукових праць / Ред. кол.: Небесник І.І. та ін. Ужгород: Закарпатська академія мистецтв, 2018. С.101–110.
5. Молинь В. Збереження традицій та інновації у творчості Валентини Джуранюк. *Вісник Львівської національної академії мистецтв.* Спецвипуск VIII. Львів: ЛНАМ, 2011. С. 47–53.
6. Олійник Н. Косівські художньо-виробничі майстерні. Національний музей народного мистецтва Гуцульщини та Покуття. : (сайт). – Режим доступу: http://hutsul.museum/museum/articles/hutsuls_ceramics/. – Назва з екрана.
7. Рисцов В. При гончарному крузі. – К.: Молодь, 1987.
8. Dorling Kindersley, Complete Pottery Techniques. Design, Form, Throw, Decorate and More, with Workshops from Professional Makers, 2019.
9. Allen S. Weis, The Grain of the Clay: Reflections on Ceramics and the Art of Collecting, Reaktion Books, 2016
10. Louisa Taylor, Ceramics Masterclass. Creative techniques of 100 great artists, 2020

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Авторська кераміка» – це дисципліна практичного характеру. Практичні заняття здійснюються в аудиторіях майстерні художньої кераміки на відповідному обладнанні з консультаціями майстра виробничого навчання та викладача. Самостійна робота студентів прив'язана до нескладних етапів (операцій) роботи, шліфування, обробка деталей, уточнення чи деталізація технічного малюнку. Також студенти самостійно можуть проводити роботи, які пов'язані з підготовкою матеріалів та інструменту, виконувати ескізи, виготовляти нескладні частини виробу, що не потребують контролю викладача. Також студенти самостійно можуть проводити операції, що стосуються оформлення виготовленої роботи.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Оцінювання виконаного завдання проходить за накопичувальною системою і складається з балів, що отримані в результаті поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється згідно з графіком виконання завдання.

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену-перегляду. Обов'язковою умовою допуску студента до екзамену є вчасне виконання всіх етапів завдання.

Критерії оцінювання:

Оцінка за національною шкалою	Сума балів	Оцінка ECTS	Визначення
Відмінно	90-100	A	Високий рівень сформованості теоретичних знань та практичних навиків, комунікативних компетентностей. Уміння самостійно опрацьовувати необхідну інформацію; формувати авторські ідеї, інновації у галузі художньої кераміки; використовувати фахову технологію та продукувати креативні форми художніх виробів. Якісно презентувати творчу роботу. Забезпечувати технологічні процеси технічною документацією, описами, розрахунками. Пропонувати зразки авторських виробів для серійного впровадження у виробництво.
Добре	74-89	BC	Достатній рівень сформованості теоретичних знань та практичних навиків, комунікативних компетентностей. Під керівництвом викладача опрацьовувати необхідну інформацію; формувати ідеї у галузі художньої кераміки; використовувати фахову технологію. Якісно презентувати творчу роботу. Забезпечувати технологічні процеси технічною документацією, описами, розрахунками. Пропонувати зразки авторських виробів для серійного впровадження у виробництво.
Задовільно	60-73	D	Задовільний рівень сформованості теоретичних знань та практичних навиків, комунікативних компетентностей. Під керівництвом викладача опрацьовувати необхідну інформацію; формувати ідеї у галузі художньої кераміки; використовувати фахову технологію. Мати поняття про презентацію творчої роботи.
Незадовільно	35-59	FX	Початковий рівень сформованості теоретичних знань та практичних навиків, комунікативних компетентностей.

			Розуміння окремих частин технологічних процесів. Обмежене володіння фаховою термінологією.
Незадовільно	0-34	F	Відсутність сформованості будь яких теоретичних знань та практичних навиків.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА. Дисципліна «Авторська кераміка» практичних вправ в майстернях та самостійної роботи. Студенти зобов'язані дотримуватись правил техніки безпеки у приміщенні майстерні, вимкнути звук мобільних телефонів та будь-яких інших пристроїв, що перешкоджають навчальному процесу. В аудиторії не допускається вживання їжі та розпивання напоїв. Позитивно впливає на оцінювання активна позанавчальна творча діяльність студента.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАННЯ. Недопустимі пропуски занять та запізнення студентів на аудиторні заняття. Всі пропущені теми студент повинен опрацювати і виконати вправи самостійно. У разі пропуску заняття без поважних причин, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10%. Якщо пропуски становлять 50% аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал в повному обсязі, тому кількість балів на модульному контролі може становити не більше 60 балів.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Всі учасники навчального процесу в КДІДМ сповідають принципи академічної доброчесності і несуть персональну відповідальність за їх дотримання. У разі виявлення плагіату чи підміни робіт під час виконання практичних, самостійних, індивідуальних завдань, студент отримує незадовільну оцінку. Детальніше в «Положенні про академічну доброчесність».

http://kdidm.edu.ua/images/PDF/PUBLIC_INFORMATION/POLOZHENNIA/2025/Polozhennja_Pro_Akademichnu_Dobrochesnistiy_U_Kdidm.pdf

ВИКЛАДАЧ:

Перегінець Василь Іванович, старший викладач. Учасник всеукраїнських, регіональних, персональних виставок. Навчався в Косівському технікумі народних художніх промислів ім. В.Касіяна, Львівській національній академії мистецтв. Працює в галузі живопису та кераміки.